

บันทึก

เรื่อง การประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน

หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๗๘๘๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ว่ากระทรวงการคลังได้เสนอหาข้อคิดเห็นในปัญหานโยบายเกี่ยวกับการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๖๕ ว่าควรที่จะประกาศใช้ ๑. ทั่วราชอาณาจักร หรือ ๒. เฉพาะในเขตเทศบาลทั่วไป หรือ ๓. เฉพาะในเขตเทศบาลซึ่งได้เก็บภาษีโรงเรือนอยู่แล้ว ท่านนายกรัฐมนตรีได้สั่งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ร่วมกันพิจารณา ซึ่งได้ตกลงว่าในยามคับขันขาดแคลนเช่นนี้ ถ้าประกาศใช้แม้อย่างยิ่งอย่างใดตามเสนอ ๓ ข้อ ย่อมกระทบกระเทือนประชาชนในด้านจิตใจมากอยู่ จึงระงับไว้บ้าง (ส่วนที่เก็บอยู่แล้วก็เก็บต่อไปเช่นเดิม) และให้พิจารณาเก็บในปี ๒๕๖๗ (แต่ประกาศเมื่อเตรียมการเสียในปี) โดยให้เก็บเฉพาะภายในเขตเทศบาลทั่วไปเท่านั้น เพื่อเป็นรายได้ของเทศบาลนั้นเองจะได้นำมาบำรุงท้องถิ่นไปเขตนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นการชดเชยความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลนั้นๆ เทศบาลมิได้รับเป็นรายได้แต่ประการใด คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นนี้ และได้กระทรวงการคลังดำเนินการโดยติดต่อกับคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไปได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาพร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังและผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และในการนี้ผู้แทนกระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๖๕ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๖๖ ให้ตรวจพิจารณาด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจแก้ร่างพระราชกฤษฎีกานี้เสร็จแล้ว ดังร่างที่เสนอมาพร้อมด้วยบันทึกนี้ และขอเสนอข้อสังเกตมาด้วยดังต่อไปนี้ คือ

(๑) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๖๕ มาตรา ๓ วรรค ๑ บัญญัติว่า

“พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้เฉพาะในท้องที่ซึ่งได้ระบุไว้ในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้”^๑

ส่งพร้อมกับหนังสือที่ น.๒๓๐๕/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

๑ บัญชีแสดงท้องที่ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๖๕ ต่อท้ายพระราชบัญญัตินั้นได้ถูกยกเลิกและกำหนดเขตขึ้นใหม่ โดยประกาศกำหนดเขตท้องที่ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

และมาตรา ๔ บัญญัติว่า

“นับตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป และภายในท้องที่ซึ่งได้ระบุไว้ตาม มาตรา ก่อน ให้ยกเลิกกฎหมายดังต่อไปนี้

๑. ประกาศภาษีเรือโรงงานตึกแพ ปีมะเมีย โทศก จุลศักราช ๑๒๓๒

๒. ประกาศแก้ข้อความในประกาศเก็บภาษีเรือโรงงานตึกแพ ปีมะเมีย โทศก จุล ศักราช ๑๒๓๒

๓. ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๗๕

๔. ประกาศว่าด้วยการใช้ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมภาษีเรือโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๗๕”

แม้จะได้มีบทบัญญัติไว้เช่นนั้นแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาก็เห็นว่าเมื่อได้ออก พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาล ทุกแห่งแล้ว บรรดากฎหมายว่าด้วยภาษีเรือโรงงานตึกแพที่ใช้บังคับในท้องที่เหล่านั้น หาได้ ยกเลิกไปโดยพระราชกฤษฎีกานี้ไม่ ยังคงใช้บังคับได้อยู่เพราะท้องที่เหล่านั้นอยู่นอกเขตซึ่งได้ กำหนดไว้ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ทั้งนี้จะยกเลิกเสียได้ก็แต่โดยตราเป็นพระราชบัญญัติเท่านั้น

(๒) พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาล ที่เสนอมานี้ พึงใช้บังคับเฉพาะในเขตเทศบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วใน ปัจจุบันเท่านั้น หาใช้บังคับตลอดจนในเขตเทศบาลที่จะได้จัดตั้งขึ้นใหม่ในเวลาต่อไปไม่ ครั้นจะ ให้มีบทบัญญัติไว้ในร่างพระราชกฤษฎีกาที่เสนอมานี้เสียทีเดียวว่าให้ใช้พระราชบัญญัติภาษี โรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาลที่จะได้จัดตั้งขึ้นใหม่ด้วย ก็ไม่อาจที่จะทำ ได้เพราะกฎหมายบังคับไว้ว่า เมื่อใดสมควรจะใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ขยายออกไปในท้องที่ใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกาเป็นคราวๆ ผลจึง เป็นว่าเมื่อได้มีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นใหม่ ก็จะต้องออกพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้นด้วยทุกคราวพร้อม กันไป

(๓) อาศัยเหตุดังกล่าวใน (๑) และ (๒) คณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า การที่ จะบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ๗ วัน จะได้ทำเป็นรูป พระราชบัญญัติ โดยบรรจุข้อความให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยการเรือโรงงานตึกแพ และให้ ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาลที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ทุก แห่ง แต่ผู้แทนกระทรวงการคลังได้ขอรับรองว่า น่าจะทำเป็นรูปพระราชบัญญัติดังนั้นอาจไม่ทัน การ เพราะเป็นเวลาที่ใกล้จะปิดสมัยและรูปสภาผู้แทนราษฎรอยู่แล้ว จึงขอให้ทำเป็นรูปพระราช กฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ไปพลางเป็นการ ชั่วคราวก่อน โดยรับรองว่าเมื่อได้ใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่จัดเก็บภาษีเรือโรง ราชันตึกแพในท้องที่ที่ได้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ต่อไปอีก คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงผ่อนผันให้เป็นไปตามคำขอของผู้แทนกระทรวงการคลัง โดยได้ตั้ง

ข้อสังเกตเป็นการแนะนำไว้ว่า จะต้องรีบดำเนินการตราพระราชบัญญัติให้ยกเลิกหมายว่าด้วยภาษี
เรือโรงรำนติกแพในเวลาอันเร็วที่สุดที่จะทำได้ และในโอกาสเดียวกันนั้นก็ล้วนจะได้ระลึกถึงข้อที่
จะให้มีความให้ใช้พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในเขตเทศบาลที่
จะจัดตั้งขึ้นใหม่ทุกแห่งไปพร้อมกันด้วย

(ลงชื่อ) เตือน บุนนาค
(นายเตือน บุนนาค)
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๔๘๖